

Zasady przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami

[Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach \(Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami\).](#)

Data wejścia w życie: 23.01.2013 roku

(art. 207 pkt 17 w zakresie art. 402 ust. 2a i 2b w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 209 pkt 7 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. art. 178, art. 179, art. 194 ust. 1 pkt 5, art. 213 pkt 8 wchodzi w życie z dniem 24 stycznia 2016 r. z tym że wymienione przepisy stosuje się od daty utworzenia BDO ogłoszonej w komunikacie, o którym mowa w art. 238 ust. 2; art. 207 pkt 18 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.).

Akty wykonawcze do powyższej ustawy:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U.2013 poz.523)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2013 r. w sprawie stwierdzania kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Dz.U.2013 poz. 1186)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie wzoru formularza przyjęcia odpadów metali (Dz.U.2013 poz.1607)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 stycznia 2014 r. w sprawie dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych (Dz.U.2014 poz.107)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie wzoru zbiorczej informacji dotyczącej produktów ubocznych (Dz.U.2014 poz.418)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014 poz.1923)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U.2014 poz.1973)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1431)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 stycznia 2015 r. w sprawie składowisk oraz miejsc magazynowania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów (Dz.U.2015 poz.74)

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny (Dz.U.2015 poz.110)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez ich składowanie (Dz.U.2105 poz.125)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10 (Dz.U.2015 poz. 132)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. 2015 poz. 257)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U.2015 poz.796)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego (Dz.U.2015 poz.1016)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz.U.2015 poz.1277)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych, których odzysk jest dopuszczalny (Dz.U.2015 poz.1116)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz.U.2015 poz.1694)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2015 r. w sprawie sposobu nadawania numeru rejestrowego (Dz.U.2015 poz. 1696)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U.2016 poz.93)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów oraz sposobów postępowania z odpadami powstałymi w wyniku tego procesu (Dz.U.2016 poz.108)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie wzoru formularza sprawozdania za rok 2015 i za rok 2016 (Dz.U.2016 poz.182).

Wybrane zagadnienia:

Zasady prowadzenia ewidencji odpadów.

Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów nie dotyczy:

- wytwórców: odpadów komunalnych, odpadów w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli pojazdy te zostały przekazane do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów,
- osób fizycznych i jednostek organizacyjnych niebędących przedsiębiorcami, które wykorzystują odpady na potrzeby własne, zgodnie z art. 27 ust. 8 ustawy o odpadach (*osoba fizyczna i jednostka organizacyjna niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi tylko takie rodzaje odpadów, za pomocą takich metod odzysku, określonych w przepisach wydanych na podstawie art.27ust. 10 ustawy o odpadach i w takich ilościach, które mogą bezpiecznie wykorzystać na potrzeby własne*),
- podmiotów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami) ,
- rodzajów odpadów i ilości odpadów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów (tekst jednolity: Dz.U.2015 poz.1431).

Obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów dotyczy:

- ✓ posiadacza odpadów, który jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów - Dz.U.2014 poz.1923)
- ✓ w przypadku korzystania przez wytwórców odpadów ze wspólnego lokalu dopuszcza się przeniesienie odpowiedzialności za wytworzone odpady na rzecz jednego z nich lub na rzecz wynajmującego lokal, jeżeli podmiot ten zapewni postępowanie z przyjętymi odpadami w sposób zgodny z niniejszą ustawą - do prowadzenia ewidencji w zakresie wytwarzanych odpadów obowiązany jest podmiot, na rzecz którego przeniesiono odpowiedzialność za wytwarzane odpady
- ✓ sprzedawca odpadów i pośrednik w obrocie odpadami niebędący posiadaczami odpadów są obowiązani do prowadzenia na bieżąco ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów niebezpiecznych.

Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 19 i pkt 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami) ilekroć w ustawie jest mowa o:

- **posiadacz odpadów** – rozumie się przez to wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będące w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości; Posiadacz odpadu – wytwórca odpadów lub osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej będąca w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości (pkt 19),

- **wytwórcy odpadów** – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów), oraz każdego, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej (pkt 32).

Powyższa ustawa wprowadziła nowe pojęcia tj.:

- **pośrednika w obrocie odpadami** - rozumie się przez to każdego, kto organizuje przetwarzanie odpadów w imieniu innych podmiotów, w tym również podmiot, który nie obejmuje odpadów fizycznie w posiadanie,
- **sprzedawcy odpadów** - rozumie się przez to podmiot, który nabywa, a następnie zbywa odpady, we własnym imieniu, w tym również podmiot, który nie obejmuje odpadów fizycznie w posiadanie.

Uproszczoną ewidencję odpadów z zastosowaniem jedynie karty przekazania odpadów prowadzi:

- 1) podmioty, które:
 - a) wytwarzają odpady niebezpieczne w ilości do 100 kilogramów rocznie,
 - b) wytwarzają odpady inne niż niebezpieczne, niebędące odpadami komunalnymi, w ilości do 5 ton rocznie,
- 2) transportujący odpady wykonujący wyłącznie usługę transportu odpadów,
- 3) władający powierzchnią ziemi, na której komunalne osady ściekowe są stosowane w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach.

Ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem w przypadku:

- posiadaczy odpadów:
 - a) karty przekazania odpadów
 - b) karty ewidencji odpadów
 - c) karty ewidencji komunalnych osadów ściekowych
 - d) karty ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
 - e) karty ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji
- sprzedawcy odpadów i pośrednika w obrocie odpadami, niebędących posiadaczami odpadów – karty ewidencji odpadów niebezpiecznych.
- posiadacza odpadów przekazującego odpady do składowania oraz zarządzającego składowiskiem odpadów ewidencja odpadów obejmuje dodatkowo: podstawową charakterystykę odpadów, wyniki testów zgodności.

Posiadacz odpadów prowadzi kartę ewidencji odpadów dla każdego rodzaju odpadów odrębnie, z tym że:

- dla komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach – wytwórca tych osadów prowadzi kartę ewidencji komunalnych osadów ściekowych;
- dla zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – przedsiębiorca prowadzący zakład przetwarzania w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym prowadzi kartę ewidencji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- dla pojazdów wycofanych z eksploatacji – przedsiębiorca prowadzący stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, prowadzi kartę ewidencji pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Wpisów do kart ewidencji odpadów, dokonuje się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczą.

Ewidencje można prowadzić w systemie informatycznym, umożliwiającym poświadczanie dokumentów ewidencji odpadów za pomocą podpisu elektronicznego.

Zasady sporządzania karty przekazania odpadu:

- Kartę przekazania odpadów sporządza posiadacz odpadów, który przekazuje odpady.
- Kartę przekazania odpadów sporządza się w odpowiedniej liczbie egzemplarzy – po jednym dla każdego z posiadaczy odpadów, który przejmuje odpady.
- Posiadacz odpadów, który przejmuje odpady od innego posiadacza, jest obowiązany potwierdzić przejęcie odpadów na karcie przekazania odpadów wypełnionej przez posiadacza, który przekazuje te odpady, niezwłocznie po jej otrzymaniu.
- Dopuszcza się niesporządzanie karty przekazania odpadów, jeżeli jeden z posiadaczy odpadów nie jest objęty obowiązkiem prowadzenia ewidencji odpadów.
- Dopuszcza się sporządzanie zbiorczej karty przekazania odpadów, obejmującej odpady danego rodzaju przekazywane łącznie w okresie miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady wykonującego usługę transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów. Zbiorczą kartę przekazania odpadów sporządza się niezwłocznie po zakończeniu miesiąca, którego dotyczy.

Wzory dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U.2014 poz.1973).

Sporządzanie i przekazywanie zbiorczych zestawień danych o odpadach i komunalnych osadach ściekowych.

Zgodnie z Art. 75.1. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami) roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami sporządza:

- 1) wytwórca obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów,
- 2) prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami, z wyłączeniem prowadzącego odbieranie odpadów komunalnych, w zakresie:
 - a) zbierania odpadów,
 - b) przetwarzania odpadów– obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów,
- 3) podmiot prowadzący działalność polegającą na wydobywaniu odpadów ze składowiska odpadów lub ze zwałowiska odpadów, na podstawie zgody na wydobywanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami) roczne sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi sporządzają:

- ✓ wprowadzający opakowania oraz eksportujący opakowania, o którym mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;

- ✓ wprowadzający produkty w opakowaniach, eksportujący i dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy produktów w opakowaniach, o którym mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
- ✓ wprowadzający na terytorium kraju produkty, o których mowa w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;
- ✓ wprowadzający pojazdy, o którym mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- ✓ wprowadzający sprzęt lub autoryzowany przedstawiciel;
- ✓ wprowadzający baterie lub akumulatory, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach.

Termin i miejsce składania sprawozdań

Podmioty obowiązane do sporządzania sprawozdań, o których mowa powyżej, składają je **w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy** marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce: wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów, czy prowadzonej działalności.

Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów sporządza się zgodnie z wzorami dokumentów określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska dnia 8 grudnia 2010 roku w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach (Dz. U. z 2010 r., Nr 249, poz. 1674).

WAŻNE:

- ✓ Zgodnie z art. 237 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.), podmioty o których mowa w art. 73 i art. 75 w/w, obowiązane przed dniem wejścia w życie ustawy jw. do sporządzania i składania sprawozdań składają je, za lata 2012-2014, stosując przepisy dotychczasowe, z tym że ten, kto wbrew obowiązkowi, nie sporządza i nie przekazuje tych zbiorczych zestawień danych, sprawozdań lub wykazu zakładów przetwarzania lub wykonuje ten obowiązek nieterminowo lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym podlega karze, o której mowa w art. 200 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (administracyjna kara pieniężna w wysokości 500 zł).
- ✓ Zgodnie z art. 232 ustawy z 14 grudnia 2012r. o odpadach - z dniem 23 stycznia 2016 roku wygasły wydane na podstawie przepisów „starej” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach następujące decyzje:
 - 1) zezwolenie na zbieranie odpadów,
 - 2) zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów,
 - 3) decyzje wydane na podstawie art. 31 ust. 3 oraz art. 32 ust. 3 w zakresie zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Do 22.01.2016 roku (włącznie) posiadacze decyzji wydanych na podstawie poprzedniej ustawy o odpadach powinni byli uzyskać nowe decyzje z zakresu gospodarowania odpadami. Za prowadzenie po tym czasie takiej działalności bez zezwolenia na zbieranie,

przetwarzanie lub unieszkodliwianie odpadów przewidziane są administracyjne kary pieniężne w wysokości od 1 000 do 1 000 000 złotych.

- ✓ Zezwolenia na transport odpadów wydane na podstawie przepisów „starej” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach zachowują ważność na czas na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak, niż do czasu upływu terminu do złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2012r. o odpadach, lub z dniem uzyskania wpisu do tego rejestru, w przypadku, gdy wpis nastąpił w terminie wcześniejszym. Utworzenie rejestru ma nastąpić do dnia 24 stycznia 2018 r.. Do wydawania zezwoleń na transport odpadów do czasu utworzenia rejestru, stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 233 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2012r. o odpadach).
- ✓ Wytwarzanie odpadów wymaga uzyskania pozwolenia właściwego organu ochrony środowiska tylko w przypadku, jeżeli **w wyniku eksploatacji instalacji** podmiot wytwarza powyżej 1 tony odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tys. ton odpadów innych niż niebezpieczne rocznie.